

Papieractie

zaterdag 16 april

Vechtpartij ter herberge Borgerhout te Ginderbroek (2)

Het verhaal is geschreven aan de hand van wat de vechtersbazen en de getuigen hebben verteld tijdens de rechtspraak op de schepenbank van de voogdij. (Carlo Beckers, Molse Tijdingen)

15 oktober 1757 - In die jaren werden de cijzen en tienden aan huis opgehaald door een belastingontvanger, die met een belastingsboek (een collecteboek van de Vrijheid) bij de mensen het geld ging innen. Te begrijpen dat het voor hem geen gemakkelijke opdracht was.

Corneel Segers was een herbergier en een landbouwer van 28 jaar. Op een donderdagnamiddag omstreeks zes uur was hij naar de herberg 'Boerinne' van Anna Berckmans gegaan. Enkele ogenblikken later kwam daar ook Rik Andries binnen, commandeerde een 'snelle' bier (bierpot) en zei dat hij was gaan 'manen' (belastingen innen) met het collecteboek van de Vrijheid. Rik Andries was de herbergier van Borgerhout, maar tezelfdertijd ook de ontvanger van de cijnsen. In de herberg sprak Corneel Segers hem aan omdat hij had horen zeggen dat hij in het 'collecteboek' (een schrift met de te innen belas-

tingen) van de gemeente genoteerd stond, met dertien aanmaningen in de 'impost' (accijnsen, gemeentebelastingen).

Corneel Segers kreeg woorden met Rik Andries, want hij meende dat hij te hoog belast was. Daarop antwoordde Rik Andries: "Ik heb dit boek niet geschreven, jij moet daarvoor met de secretaris gaan spreken, en ten andere, ik 'mane' u hier niet, als ik mane zal ik dat bij u thuis wel komen doen." Op aandringen van Corneel Segers heeft Rik Andries dan toch het 'collecteboek' doorbladerd.

"Ik vind niets", zei Rik Andries. "Ik vind uwe naam niet in mijn boek" en daarbij "ik zoek niet verder voor een ezel als jij."

"Ik ben geen ezel en ik ben nooit een ezel geweest," antwoordde Corneel Segers kwaad.

"Gij zijt zo gauw, gij zoudt niet gelukken om een verken te maken, gij zoudt daar aan de steert vergeten."

Daarop ontstonden hevige discoursen over het collecteboek en vielen er harde woorden. Even later gaf Corneel Segers de belastingontvanger Andries een slag met de vuist in zijn gezicht.

Rik Andries pakte een tang, maar Corneel Segers kon die hem afhandig maken. Maar toen pas gingen de poppen aan het dansen. De belhamels sloegen elkaar bont en blauw. Gelukkig was er nog de waardin die de twee vechtende kon scheiden.

Daarna is Rik Andries naar buiten gelopen, maar nog aan de deur geroepen: "Ze hebben mijn collecteboek gestolen". In zijn haast vergat hij ook zijn hoed en pruik.

Het was Anna Cornelis die het boek en andere spullen, die Andries had achtergelaten, had meegenomen, en later heeft terug gegeven.

Ook Corneel Segers verliet de herberg om in een woning verder op zijn bebloed gezicht af te wassen en daarna ging hij naar huis met zijn vrouw, die hem tegen was gekomen.

Maar hij was pas thuis of hij zei: "Ik ga nog een snelle bier drinken bij Rik Andries, ik kan met geen kwaad hart slapen gaan." Hij verliet zijn huis, stapte nog even binnen bij zijn broer, vandaar naar de herberg van 'Boerinne' en omstreeks 9 uur naar Borgerhout, de herberg van Rik Andries. Corneel Segers vroeg een snelle bier, maar Rik Andries

weigerde en zei tegen hem: "Het is te laat, gij komt hier alleen maar om ruzie te maken."

Waarop Corneel Segers repliceerde: "Maar neen man, kom we zullen er samen ene drinken."

"Moeier, tapt ons een snelle." En samen hebben ze die uitgedronken. Even later begon Rik Andries weer te klagen over het geschil van daarstraks. Maar in café Borgerhout was ook Helmus Verpoorten. Hij stond plotseling recht, had een 'fusiek' (fussille, geweer) in zijn hand en dreigde Corneel Segers neer te schieten.

"Hondsvot", riep hij, "Hondsvot, 'lang' (geef) uw mes of dat gaat erdoor." Zonder enig woord nam Corneel Segers zijn mes uit zijn zak en gaf dat aan Rik Andries, die het weglegde.

"O donkerse hond," riep Rik Andries, "Gij hebt mij daar straks zo fleus geslagen!" Hij haalde meteen uit en gaf Corneel Segers een slag op zijn oog. Corneel viel op de grond en toen hij recht stond, kreeg hij nogmaals een vuistslag, nu op zijn voorhoofd. Ze raakten alle drie handgemeen. De vrouw van Rik Andries is dan tussenbeide gekomen. Met een borstelsteel in de hand, heeft zij Corneel Segers meermaals op zijn hoofd geslagen tot hij op de grond viel.

Maar het was nog niet gedaan. Rik Andries ging boven op Corneel Segers zitten en riep nogmaals op zijn vrouw: "Moeier, moeier, slaag erop, slaag erop!". Waarop de vrouw dat deed.

Jan Knaps, een jongeman van 21 jaar, was de inwonende knecht bij Corneel Segers. Op die beruchte donderdagavond ging hij naar zijn moeder die in Ezaart woonde. Omstreeks 10 uur 's avonds keerde hij terug, maar in Ginderbroek werd hij tegengehouden door Trudo Vos en Jan Raus.

"Jan", zei Trudo, "Jan, uwe baas Corneel Segers is in Borgerhout" en hij wees naar de herberg van Rik Andries.

"Jan", herhaalde Trudo, "je moet daar naartoe gaan of ze zullen hem daar doodslaan." Jan Knaps niet helemaal gerust, raapte toch al zijn moed bijeen en stapte de herberg binnen.

"Goeden avond, allemaal", zei hij bij het binnenkomen en meteen tegen zijn baas: "Kom baas, ga met mij mee naar huis."

Toen Helmus Verpoorten, die daar aan een tafeltje een pint zat te drinken, dat hoorde, stond hij weer recht en stapte dreigend met een fusiek in de hand naar Corneel Segers.

“Blijf staan of dat gaat erdoor”, riep hij, terwijl hij het fusiek tegen de borst van Corneel Segers zette. Jan Knaps die het benauwd kreeg, zei: “Kom baas, wees wijzer en ga met mij mee naar huis.”

Daarop wendde Corneel Segers zich tot de herbergier en zei: “Kom, geef mij de zes ‘oorden’ (koperen geldstukken) terug van mijn gelag.”

Waarop Rik Andries antwoordde: “Allee gij” en hij stak zijn handen in zijn zakken. Toen even later Corneel Segers en Helmus Verpoorten opnieuw handgemeen werden en ook Rik Andries erbij werd betrokken, riep Rik Andries op zijn vrouw: “Vrouw, slaag. Vrouw, slaag!”

De vrouw van Rik Andries liet zich niet onbetuigd, greep naar een borstelsteel en gaf daarmee Corneel Segers enkele slagen op zijn kop.

Daarop greep de knecht Jan Knaps de vrouw vast en riep: “Hou op! Hou toch op! Scheid de vechtenden.”

“Scheid ze zelf!” riep de vrouw.

Jan Knaps had ondertussen de vrouw bij de rokken gepakt om te belletten dat zij zijn baas Corneel Segers nogmaals zou slaan. Maar eer hij de vechtersbazen uiteen had kunnen rukken, had de vrouw Corneel Segers nog eens op zijn hoofd geklopt tot hij neerzeeg en als dood op de grond bleef liggen. En terwijl Corneel Segers nog op de grond lag, had de vrouw als toemaatje hem met dezelfde stok op de billen gekletst. En alsof dat nog niet genoeg was, had Helmus Verpoorten die arme Segers nog twee tot driemaal met de kolf van zijn ‘fusiek’ geslagen. Helmus Verpoorten stapte naar Jan Knaps en riep: “Scheer je weg!” en trakteerde hem met een slag op zijn linkerarm. Toen Jan zich omdraaide om naar buiten te gaan, kreeg hij nog een slag van het fusiek op zijn rechterarm.

De jongen vluchtte naar buiten en achter zijn rug hoorde hij nog een grote slag binnen tegen de deurstijl. Jan Knaps heeft zijn baas nog gezien toen die naar buiten strompelde, gelukkig kwamen daar de vrouw en de zus van zijn baas voorbij, die hem mee naar huis namen.